

Dosarul nr. 2ra-1439/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Leova (jud. V. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fuienco, A. Mironov, L. Caraianu)

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Stoian Ana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stoian Ana împotriva lui Nucă Sergiu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova și Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și a cheltuielilor suplimentare pentru tratament,

împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Nucă Sergiu, reprezentat de avocatul Grosu Eugen și a fost casată parțial hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova,

constată:

La data de 24 februarie 2020, Stoian Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nucă Sergiu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova și Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și a cheltuielilor suplimentare pentru tratament.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 12 noiembrie 2005, a înregistrat căsătoria cu pârâtul. La XXXXX s-a născut copilul XXXXX, iar, la XXXXX copilul XXXXX. Prin hotărârea din 06 februarie 2015 a Judecătoriei Leova, căsătoria a fost desfăcută.

A indicat că după desfacerea căsătoriei, copiii minori au rămas să locuiască cu mama. Copilul minor XXXXX suferă de o serie de afecțiuni ale sănătății, care implică cheltuieli considerabile de tratament, medicamente, alimentație, pe care le suportă de una singură, pârâtul necontribuind la întreținerea copiilor comuni.

Reclamanta a precizat că, copilul XXXXX suferă de XXXXX. Astfel, este nevoită de una singură să asigure examinări medicale periodice minorului, în mun. Chișinău, suportând inclusiv numeroase cheltuieli legate de deplasarea la medic. Din cauza afecțiunilor indicate, copilul are nevoie de condiții speciale de alimentație, care, de asemenea, implică un efort financiar sporit.

A susținut că boala de care suferă minorul presupune faptul că aceste va avea nevoie încă mult timp de îngrijiri medicale, sarcini care nu pot fi puse exclusiv doar în sarcina mamei.

Stoian Ana a solicitat determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX cu mama, încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul său a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX în mărime fixă a câte 1200 de lei lunar pentru fiecare copil și a cheltuielilor suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX în mărime de 1000 de lei lunar, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, a fost admisă integral acțiunea depusă de Stoian Ana și a fost stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama Stoian Ana. S-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian pensia pentru întreținerea copiilor minori XXXXX în mărime fixă a câte 1200 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată 25 februarie 2020 până la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX în mărime fixă a câte 1000 lei lunar, începând cu 25 februarie 2020 până la îmbunătățirea stării sănătății copilului minor comun. De asemenea, s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei și taxa de stat în sumă de 100 de lei. Totodată, s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul statului taxa de stat pentru acțiunea privind încasarea pensiei de întreținerea copilului minor în mărime de 864 de lei.

La data de 22 iulie 2020 Nucă Sergiu, reprezentat de avocatul Grosu Eugen, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea ce ține de quantumul pensiei de întreținere pentru copiii minori, acesta fiind exagerat, precum și în partea încasării cheltuielilor pentru tratamentul copilului minor XXXXX și a cheltuielilor de asistență, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie respinse integral pretenția cu privire la cheltuielile pentru tratamentul copilului minor și solicitarea încasării cheltuielilor de asistență juridică.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Nucă Sergiu, reprezentat de avocatul Grosu Eugen și a fost casată parțial hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian a cheltuielilor suplimentare de tratament a copilului minor XXXXX în mărime fixă de 1000 de lei lunar, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, suportate în mărime de 1260 de lei. În rest, pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament, a fost

respinsă ca nefondată. În rest, hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova a fost menținută fără modificări.

Prin decizia din 27 ianuarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Stoian Ana, reprezentată de avocatul Șcheau Igor și a fost casată integral decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Nucă Sergiu, reprezentat de avocatul Grosu Eugen și a fost casată parțial hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian a cheltuielilor suplimentare de tratament a copilului minor XXXXX în mărime fixă de 1000 de lei lunar, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, suportate în mărime de 1260 de lei. În rest, pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament, a fost respinsă ca nefondată. În rest, hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova a fost menținută fără modificări.

La data de 22 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Stoian Ana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea din contul intimatului a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 79 din Codul familiei, care reglementează participarea părinților la cheltuielile suplimentare în favoarea copiilor.

A indicat că instanța de apel eronat a concluzionat că această normă poate fi aplicată doar prin încasarea sub formă de plată unică a cheltuielilor de tratament, doar pentru perioada anterioară. Or, art. 79 alin. (2) din Codul muncii stipulează expres că, cuantumului cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar.

Recurenta a susținut că instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate la dosar. Astfel, înscrisurile anexate confirmă cert afecțiunea de care suferă minorul și gravitatea acesteia, conform concluziilor medicilor specialiști boala este de durată, fiind prezentate inclusiv bonuri care atestă o mică parte din cheltuieli pe care le suportă lunar în legătură cu starea de sănătate a copilului, probe care nici nu au fost cercetate de către instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 20 mai 2021.

Materialele cauzei atestă că la 02 iulie 2021, decizia motivată a instanței de apel a fost expeditată în adresa recurente și reprezentantului acesteia, avocatul Șcheau Igor,

fiind recepționată de către avocat la 07 iulie 2021 și de către Stoian Ana la 15 iulie 2021 (f.d. 253, 256-257, volumul I)

Astfel, recursul declarat la 22 iulie 2021, este în termen.

La 25 august 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Nucă Sergiu și a Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Leova și Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 9, 10-14, volumul II).

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 01 decembrie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 12 noiembrie 2005, a fost înregistrată căsătoria între Nucă Sergiu și Nucă (Stoian) Ana.

La XXXXX s-a născut copilul XXXXX, iar, la XXXXX copilul XXXXX (f.d. 10-11, volumul I).

Prin hotărârea din 06 februarie 2015 a Judecătoriei Leova, căsătoria a fost desfăcută, la 08 aprilie 2016 fiind eliberat certificatul de divorț seria D-IV nr. 0515765 (f.d. 8-9, volumul I).

Înaintând prezenta acțiune, Stoian Ana a solicitat determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX cu dânsa, încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul său a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX în mărime fixă a câte 1200 de lei lunar pentru fiecare copil și a cheltuielilor suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX în mărime de 1000 de lei lunar, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, stabilind domiciliul copiilor minori XXXXX cu mama Stoian Ana, cu încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX în mărime fixă a câte 1200 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată 25 februarie 2020 până la atingerea majoratului de către copii și încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian a cheltuielilor suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX în mărime fixă a câte 1000 de lei lunar, începând cu 25 februarie 2020 până la îmbunătățirea stării sănătății copilului minor comun. De asemenea, s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei și taxa

de stat în sumă de 100 de lei, precum și în beneficiul statului taxa de stat pentru acțiunea privind încasarea pensiei de întreținerea copilului minor în mărime de 864 de lei.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Nucă Sergiu, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian a cheltuielilor suplimentare de tratament a copilului minor XXXXX în mărime fixă de 1000 de lei lunar, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX, suportate, în mărime de 1260 de lei. În rest, pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament, a fost respinsă ca nefondată, iar, hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova a fost menținută fără modificări.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin cererea de recurs, Stoian Ana a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, manifestându-și dezacordul doar în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea din contul lui Nucă Sergiu a cheltuielilor suplimentare de tratament pentru copilul minor XXXXX în sumă de 1000 de lei lunar.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va examina legalitatea hotărârii atacate doar în partea acestei pretenții.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel întemeiat a încasat de la Nucă Sergiu în beneficiul Anei Stoian cheltuielile suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX, suportate, în mărime de 1260 de lei și a respins în rest pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare de tratament, din următoarele motive.

Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform art. 60 alin. (2) din Codul familiei, părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane.

Art. 74 alin. (1) din Codul familiei prevede că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Iar, conform art. 79 din Codul familiei, în caz de litigii și de circumstanțe excepționale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părți, instanța judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinți să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanțe. Modalitatea participării părinților la cheltuielile suplimentare, precum și cuantumul acestor cheltuieli sunt

stabilite de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților și copiilor și de alte circumstanțe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanța judecătorească poate obliga părinții să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum și la viitoarele cheltuieli suplimentare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 130 alin. (3) din Codul de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Materialele cauzei atestă că, conform concluziei Consiliului Medical Consultativ al IMSP Centrul Medicilor de Familie Leova, copilul XXXXX suferă de XXXXX, indicându-se că de copil are grijă mama lui, Stoian Ana (f.d. 17, volumul I).

Potrivit fișei de dezvoltare a copilului XXXXX, întocmită de către medicul la care minorul este la evidență (f.d. 22-26, volumul I), copilul se consideră bolnav din 08 decembrie 2014, când a fost diagnosticat cu XXXXX și de atunci este sistematic investigat și internat în staționar. Medicul a recomandat administrarea tratamentului de la gastrolog, evitarea răcelilor și anginelor, copilul fiind consultat de către nefrolog o dată la 6 luni.

De asemenea, la dosar au fost anexate trimerite-extras, eliberate de instituția medicală în perioada octombrie 2019 - februarie 2020, prin care copilului XXXXX i-au fost prescrise tratament, medicamente și consultări periodice la medicii specialiști (f.d. 27-38, volumul I), precum și bonuri de plată ce confirmă suportarea de către Stoian Ana a cheltuielilor în legătură cu starea de sănătate a copilului în mărime de 2520 de lei (f.d. 39, volumul I).

Din normele legale citate supra rezultă că la examinarea solicitării cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor, instanța urmează să stabilească cuantumul cheltuielilor suplimentare generate de aceste circumstanțe, starea materială și familială a părinților, precum și faptul că ambii părinți urmează să participe la cheltuielile suplimentare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că Stoian Ana, deși a solicitat încasarea de la Nucă Sergiu în beneficiul său a cheltuielilor suplimentare de tratament ale copilului minor XXXXX în mărime de 1000 de lei lunar, totuși, nu a prezentat probe care să confirme cuantumul cheltuielilor suplimentare generate de boala de care suferă copilul, pe care le suportă lunar. La fel, nu au fost prezentate concluziile medicilor de specialitate, din care să rezulte dacă această boală este o afecțiune temporară sau de lungă durată, prescrierea unor cure de tratamente periodice și anuale și costul lor estimativ.

Astfel, recurenta Stoian Ana a prezentat doar bonuri de plată care confirmă că în perioada anilor 2019-2020 pentru tratamentul copilului a cheltuit mijloace bănești în sumă totală de aproximativ 2520 de lei, instanța de apel just dispunând încasarea de la

intimat a jumătății din suma cheltuielilor suportate real în legătură cu tratamentul copilului minor XXXXX, ca cheltuieli suplimentare de întreținere în cuantum de 1260 de lei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Stoian Ana.

Se menține decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stoian Ana împotriva lui Nucă Sergiu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Leova și Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și a cheltuielilor suplimentare pentru tratament.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Aliona Miron

Mariana Pitic